

Հ Ա Ս Ե

Rédaction du Journal armenien

ARCHAÏOՄԿԵ

(EGYPTE) LE CAIRE

Փոստ - ներ - կախարհի միջոցով
ԵՂԻՄԵ ՓՈՒՐՈՍԵԱՆ

Չի հրատարակուած ձևապատկերները
ես չեմ տրուիր :

Բաժանորդագրութիւնը կանխիկ է . իսկ
ձանադրուածները կ'ընդունուին մասնա-
շար համաձայնութեամբ :

ԱՐՏՈՐԵԱԼ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ

ԱՐՄԵՆԱՅԷՄ

ԱԶԳԱՅԻՆ . ԳՐԱԿԱՆ . ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱՔԵՐԹ

ԿԵ ՇՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՕՐԵՐԸ

ՊԵՏՄԱՆՈՒ

Մ. Կ. Պ. Պ. Պ.
Տարեկան գր. սպ. 30

ԱՐՏՈՐԱՇԱՐՄ
Տարեկան գրանգ 10

Փոստով 3 ՄԵԼՈՒՍ ԵՆՈՒ ՓՈՒՐՈՍԵԱՆ
Վերստի վերջ գլխի վրայ :

ԳԵՊԻՔԻ ՓՈՒՐՈՍԵԱՆ

ZUSC 20 ՓԱՍՍ ՈՂՔ

ՊԵՏՐՈՍ Է. Յ. Պ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Վանեցի և Արաբկերցի իրան բարեխաղաղ խնդրանքով կը հրատարակուի .
Տե՛ս նաև « ՈՓՈՒՅԹ » - անուն գրքին մէջ :

ՈՃՐԱԳՈՐԾ ԹԵ ԲԱՐԵԿՈՐԾ

Եզրագրութիւն մէջ գիւրդին միջոց
մը կայ՝ կ'ըսեն , շարագործութեան
ի բարեգործութիւն մէջ երկու քաղ-
աքով գատկելու համար . . .

Կողմնակի յաջողութիւններ հե-
տըզհետէ արմատապէս հաստատել
կուզան այս երկրագործութիւնները :

Տեսակ մը անհոգութիւն և
թմրութիւն տիրած է մանաւանդ
հայ ժողովուրդին վրայ . հակառակ
ի ձայն փողոյ ծանուցում « արթ-
նութիւններուն . . . »

Կուսակցական , բնկերական ,
խնամիական , շահախնդրական և
այլ այս թուումն մասանցին մէջ
զետեղելը կարելի ժանդապած օ.
զակներ՝ չլատած բլլալու են եզրագ-
րութեան զգայնութիւնն ու արթ-
նութիւնը :

Եւ այս թո՛հ ու բոհին մէջէն ,
յանկարծ կը տեսնուի մէկը՝ որ ա-
ռանց իր շուրջը նկատուու , իբրև

բարեգործ , ազգասէր , ու հանրու-
թեան պէս պէս շահերը նկատող կը
ցցուի մեր դէմը . իսկ մեր գաղա-
պարտելի և տիրապետող - անհոգու-
թիւնը կ'աօրպէ մեզի որ՝ պէտք է
զամէն աւելի կարեւորութիւն ըն-
ծայինք այդ կարգի ուղղա փոփոխում !!
Բարեգործներու !! և չես գիտեր
ինչերու ինքնագովութիւններուն . . .

Գուն հազար ու մէկ փորձերով
հաստատած են , սառցած և հա-
մուռած են ատոնց զեղծութիւնները ,
չարագործութիւնները , ընկերական
կեանքին մէջ ունեցած վայրավա-
տին ընթացքը , իր ընկերային կե-
նաց ու պատուոյն և ստացում քին
դէ՛մ լարած գաւազը թիւններն ու
աւազակային ընթացքը , ստույգիւ-
նըն ու խարեքայութիւնները և մին-
չև մարդասպանութեան և ոճրա-
գործութեան հասնող գաւազանու-
թիւնները . Բայց ան՝ և իրեն հետ
ուրիշ մէկ քանինք ալ՝ իրենց բու-
լոր ճիգը կը թափեն հալած իւրի
պէս բեզի կլլեցնելու թէ՛ իրենք
զեղծարար չեն , աւազակ չեն , ոճ-

բարեգործ չեն . գաւազան չեն . . .
Եւ այս սինկրոնները ե՛րբ երես
կառնեն գիտէ՛ք :

Երկրի այս ու այն կողմերուն
վրայ հայուն համար մեծ գոթապ.
գոթիւն մ'է կը ծագի կամ՝ կը ծա-
ղեցնեն . . . Համայնակուլ կոտո-
րած մը կամ ա՛նկ շարքառում մը
զարթնակ . . .

Համայնքին լուրջ և պարտա-
ճանաչ մտքը իր ազգին ու եկեղեց-
այն պատկանող ազգաշահներուն
օգնելու համար - և այս գլխու ո-
ւապէս կրնայ բլլալ եզրագրութիւն հա-
մար նիւթականս ! - հանդամակու-
թեան ցուցակ մ'է կը բանայ . բլ
տասն է իր նաէրներուն մ'ջ երա-
րայիսին գնել կարելի չէ՛ կողմու
կերպոյններուն կողմէ :

Փորձ կուտան կոր ի՛նչ . . . չէ՛ .
Եւ վերջից ա՛յ գաղափարային պատ-
կանող խորագրի . խարեքայ . զեղ-
ծարար և խոչարտուող ու անբարո-
յական մտկայութիւնները կը սպ. գին
հանդամակութեան ցուցակին մէջ
ու խուս կամ՝ քիչ մ'ալ աւելի ա-
նարկ զրոյններու փոխան կ'ըլլան
բարեգործ , ազգին գոթապութեան
վրայ կարեկցող , հայութեան կու-
րուստներուն վրայ լացող և չես
գիտեր գեա ինչե՛ր . . . Մինչդեռ
այդպիսի ստորին ազատ արարք-
ներով ծանօթ իւ՛նչալի անբարոյա-
կաններուն երեսին նեղուլ էր ի-
րենց քանի մը զուրուշը « ըսելով
որ ձեր գրամը պէտք չէ . գոնէ
ձեր խորունկ տգիտութեամբն ու
խոչարտուողութիւններով ազգին վի-
ճակը ծանրացնելէ զգուշացէ՛ք .
այսպիսի բուական է իր մեծ քա-
րեգործութիւն մը ձեր կողմէ հա-
յութեան բնձայութեամբ . . . »

Այս խորհրդածութիւնները բ-
նկու թեղաղրուեցայ , երբ « Լուսա-
բեր » ըստած « փոստիկան օճախին »
11 Հոկտ . '09 երբ քարթի օրուան
թիւին մէջ կարդացի Յ . Յ . Ճէ-
պէճեան ստորագրութիւնով հրա-
տարակուած « Բայց նամակ մը . Տիրո-
յ . Գեղ. Թեանի ուղղուած , որով Պ .
Յարութիւն Ճէպէճեան չքնադատու
ազգասէրի և ուղղափառ օրէնագէտի
չպար կը քսէր իր երեսին , Եւ
չարմանքս մինչև ցայսօր ու թերևս
տակաւին շատ մը ափսոսել ալ չը
պիտի կրնամ զսպել , տեսնելով
Յարութիւն Ճէպէճեանի պէս պար-
տազանց , անպարտաճանաչ , գա-
տողութեան զուրկ և իր անկարելի
տգիտութեամբը ոճրագործութեանց ,
գոյուլթեանց և աւարտութեանց

մեղակցող մէկը կելլէ մեր գըլ-
խուն բարոյականի և պարտաճանա-
չութեան դասեր կարդալու :

Մ'վ գարք , ո՛վ բարք . . .

Բայց ի՛նչ են Յարութիւն Ճէ-
պէճեանին՝ որ ազգի ներկարարու-
րիւն ալ գիտէ եզր , բարոյագիտա-
կան դասերը . բանի մը բառով ամ-
փոփենք . . .

1906 Անգլո ՅՍԻՆ . Հայոց
Բարեգործական Ընկերութեան բաժ-
նետէրութեւն մեծամասնութեան ո-
րոյմամբ՝ ընկերութիւնը կը ըստուի
և « կը դադրի » , և 1906 Գեղտ 15ին
« Լուսաբեր »-ին մէջ ընկերութեան
ըստուիլը կը ծանուցուի . ինչ ինչ
կէտեր լուսարանուելով՝ որուն մէջ
կըտուի նաև յ՛է՛ Եզրագրութիւն համար
երեք ամիս՝ իսկ արտասահման
գանձուցներու համար վեց ամիս
պայմանաժամ արտաքսած է իրենց
բաժնետէրութեան փոխարժէքը
զանձելու համար , հակառակ պա-
րագային մնացեալ գաւազները հա-
յոց Առաջնորդարանին պիտի յանձ-
նուին ի պարտ ու պատշաճ տնօրե-
նութիւն . . .

Եւ քանի մը տող վարը , մեր
պայտանք Յ . Ճէպէճեանը , փայլ
մը աւելցնելու համար իր ներկած
ապրանքներուն վրայ , բարեգործի
հովիւ կանէ և կըտէ . « մանաւանդ
ներկայիս , ազգային մեծ սագնապի
մը շրջանին , այդ գումարը մեծ
ծառայութիւն մը կրնայ մատուցա-
նել բարեգործական նպատակի մը
գործածուելով . . . »

Վա՛յ ներկայար փա՛ա՛յ . . .
ինչ ալ ազգի « ճիւղ » տալ գիտես
եզր . . .

Բարեգործական ընկերութեան
գանձապետ Տ . Կրկար Գեղ. Թեան .
նին ք. վ աւելցած գրամը Առաջ-
նորդարանին յանձնուելը կամ ոչ
ի՞ գրութեանս նիւթ ընելու գի-
տաւորութիւն չունի՞ . Իո՛ւք աւելք
ու տուէք . կամ մի՛ տաք ու կե-
րէ՛ք . . .

Բայց քանի որ իբրև բանգէտ
և բարեգործ և մանաւանդ ինչպէս
կերելի ճէպէճեանի առած հովե-
րէն , որ ընկերութեան մէջ վարչային
գործուն անգամի մ'ալ գերը կատա-
րած է , ինքզինքը փոստ պոստով
մը ներկած բլլալու գոհունակու-
թիւնը պատճառելու համար , կու-
գամ հարցնել թէ՛ 1906 Յուլիս 13
թուականու Եզրէ Թորոսեանէն ըս-
տորագրուած Բարեգործական Ըն-
կերութեան հինգ բաժնետէրութիւն
ի՛նչպէս կրցաք ուրիշին փոխանցել ,
քանի որ 1907 Ապրիլ 10ին Գահի-
րէի Հայոց Առաջնորդարանին կին .

քովը և Ազաւնուհի Առաջնորդին ստորագրութեամբ ու ի մէջ ալլող Յարութիւն ձեպէճեանի մ'ալ անուանով անպատկառ խարդախութիւնը և անորակիւ լրութիւնը և աւելին՝ սնրագործութիւնը կ'ընէիք, անամթաբար ձեր բոլոր ուժով հաստատել փորձելով պաշտօնաթուղթով մը թէ՛ և եղիշէ Թորոսեանը արգելափակ է. և եթէ պատահի նոյն իսկ որ ազատի իր փակ բանէն, բանի մը օգտակար չ'կրնար ըլլալ Է՞

Այժմ, ուղղա՛միտ! ազգասէր! ու բարոյասէր! Յարութիւն ձեպէճեան, որ կը մոռնաս քու կարծիքը իսկ ներկէդ քեզ մը երեսգրելու Թէպէտե անիկա ամթախարութեան կարմիրին տեղը չի բռնէ՞ Հիմալ որ գիտես թէ՛ հակառակ ձեր ազտոտ Ք. Լ. Ի. Բին ըրած ոճրախանն շանքերուն, եղիշէ Թորոսեան ձեր բոլոր վատութիւնները Անգլիական Հիւպատոսարանին գանգատելով միայն յաջողեցաւ ազատիլ անիրաւ բանտարկութեանէն, և հիմալ ձեր անորակիւ վատութիւնները ձեր ճակտին փակցնելու «օգտակարութիւնը» կրնենայ դնել, և թէ ուրիշ բաներու օգտակար ըլլալ չուզէ Ըսէ՛ անսնեմ. ո՞վ բաց նամակադէր. ինչպէ՞ս կրցաք փոխանցել եղիշէ Թորոսեանին հինգ բաժնեթղթերը 1906 Յուլիս 13ին փակարանին մէջ թուարկուած և ստորագրուած, դուք որ՝ 1907 Ապրիլ 10ին ստորա նութիւնը կոնսենսայիք ձեր անարդ ստորագրութեան տակ իսկ հաստատելու թէ՛ նա «անբաւական է իր անձնական գործերը վարելու» և երբեք չեմ գիտեր ինչ ոճիրներ կը դաւադրէիք անկարելի խաղբութեամբ մը

Եթէ Հայոց Բարեգործական ընկերութեան մէջ ալ ասոր նման էին ձեր գործելակերպերը, պարսն Գործիւն իր քով գտնուած գրամները առաջնորդարանին յանձնելէ երկիւնջու բաւական զօրուոր պատճառներ ունի պէտք է ըսել քանի որ իր գործը սրտը դաւադիրներու հետ է, և որոնց ցուովը ա. մէն վատ գործերու մէջ կերեայ իբրև մեղաւորաց գտնէ. Աս ևս կը ցուովը շատ՝ որ հայ ազգասէրներն ու բարեգործները ձեպէճեանի պէս անամթախարդործներուն մէջէն գուրս պիտի գան

Վա՛յ մեր ազգի գլխուն և հազար վա՛յ բայ նամակագրին և իր նմաններու գլխուն, որոնց վրայ կուտակուած մեղքերը վերստին ինչորոշ մէջ չեն սահմանափակուիր միայն

Եղիշէ Թորոսեան

Վե՛ջ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒ ՕԾՈՒՄԸ ԵՐԻՒՄԸ ԵՒ ՈՒԻՏԸ

Սեպտեմբեր 12ի ճարար շուտօտուն ճեղի ունեցած է յաւուր կանգնատր պատարագ, որուն ներկայ գտնուած է նաև Ս. Հայրապետի և հայրապետական արքայ թագուած Յես աւարտեան պատարագին, երբ վերջին տեսարանը կարգացած է պատարագիչը. քասը աւագ սեղանին առջեւ թերուած է կարմիր յոխաչով ծածկուած սեղան մը, որուն վրայ դրուած է փոքր Աւեսա-

րան մը և Խայ մը, ինչպէս նաև կարգաւոր գրիչ

Ս. Հայրապետի կիսով և եղիշէ սեղանին առջեւ՝ շրջապատուած յոչոր կիտրակալ զանազան Խայ պատարագիչ արքայազան իր երկնեցոցի զգեստաւորեալ կիսով կեցած է սեղանին մօտ, նոյնպէս Ս. Հայրապետի մօտ կեցած է Ռուս պետական ներկայացուցիչ Կրասնի կոնսուլ հակապետը, Սիկոնի Պոկոտորը և անհետադիւրը. Այս Ս. Հայրապետը յասակ առաջնորդեալ կարգացած է ներկայեւ տրիսակալները՝ որ կարծեմք բաւական են աւելի իր թճ գրուած մըն է իր կարողակալի երդում

« — Ես, Մասթէս Արքեպիսկոպիտոսն, նախկին Պատրիարք Հայոց Կ. Պոլսոյ և հպատակ Թուրքոյ ընտրելու և հաստատուել ի Հայրապետութիւն Ամենայն Հայոց, խոստանալով եւ երդնուել յԱմենակողմանէ Աստուած, եթէ կամիմ լինել հասարակ, բարի, Հնազանդ և յաւերժ հոգ աւել Ամենալուսափառ, Միանձնեան Մոմի Թագաւորի և Կայսեր Նիքոլայ Արքեպիսկոպիտոսի, Ինքնակալին Ամենայն Ռուսաց, եւն. ևւն. և ժողովուրդի Նորին Կայսերական Բարձրութեան թագաւորացի և մեծ Իշխան Ալեքսէյ Նիքոլայի իշխելու ոչ առանց բարձրագոյն հաճութեան և հրամանի Նորին Կայսերական Մեծութեան յօտար երկիր մեկնելու և ոչ ի ծառայութիւն օտար պետութեան մը տանել, և ոչ նմանապէս ընդ թշնամիս Նորին Կայսերական Մեծութեան ունել զմտերմութիւնս Վաստարի և ոչ զթղթակցութիւնս արքեպիսկոպիտոսի Սեբուսթիական Ռուսաց և արտաքոյ Նորին, և ոչ ի իւր փարիլ հակառակ պարտուց հաւատարիմ հպատակի Նորին Կայսերական Մեծութեան և որ ինչ Նորին Կայսերական Մեծութեան բարձու Ինքնակալութեան, զօրութեան և իշխանութեան են իրաւունք և արտօնութիւնք օրինադրելու և օրինադրելու պայմաններու ըստ չափու իմացութեան, կարեաց և հնարաւորութեան պահել և պաշտպանել և առ այս ամենայն պահանջել հարկին ոչ ինչայն ի կեանս իմ և ընդ սմին ամենայն զօրութեամբ գործել յաջողիլ, զոր ինչ ի հաւատարիմ ծառայութիւնս Նորին Կայսերական Մեծութեան և ի յան պետութեան յամենայն զէպս հայրցի և Իսկ զգիտան, զՎաս, և զկորուստ շահոց Նորին Մեծութեան, յորժամ իրազեկ եղէց, ոչ միայն ի պատեհ մասու ի յայտ անել ալ և ամենայն հրաբարք իսպառնել զայնս և արգելուլ ջանացիլ, և յորժամ գործ ինչ կողմնի. որպիսի և իցէ այն, ի շահ ծառայութեան և օգտի Նորին Մեծութեան հաւատարիմ ինձ ունել ի գաղտնիս, զայն ևս ունել ի կատարելու գաղտնիս և ոչ ումեք յայտ տանել, որում ոչ իցէ պարս զայն գիտել և ոչ յայտ տանել իցէ հրամանս, Չայս պարտիմ և կամիմ պահել հաւատարմութեամբ, և Ամենակողմանէ Աստուած զօրացուցէ զիս ըստ հոգոյն և մարմնոյն, ի կնիք երդմանս համարուել զՔանս և զի ոչ Փրկչին իմոյ. Ամէն. — »

Յաջորդ օրը 13 Սեպտ. Կիրակի. Երբ պատարագիչն հասած է այն տեղը՝ ուր կ'ըսուէր — Չի ոգորմած և մարդասէր ես Աստուած գրով — ազօթքը. այն ատեն Ս. Կաթողիկոսը շրջապատուած Արքեպիսկոպոսացի գաւան՝ հանգիստուր ձայնով կարգացած է հետեւեալ ուսումը — զոր ամէն Հայրապետ պարտի ընել նախ քան իր օժուրը —

« Մասթէս ծառայ Իրիստոսի և Պատրիարք Կ Պոլսոյ. միաբան Ս. ուրիսիս էջմիութեան, Կամօքն Աստուծոյ և ընտրութեամբ համարէն ազգիս Հայոց կոչեցեալ յԱրարտեանս Աթոս Կաթողիկոսութեան ամենայն Հայոց, ապաւինելով յօգնականութիւնս շնորհաց բարձրելոյն խոստանալով և ուսումն ա-

ռաջի սրբոյ սեղանոյս և աստուածակալ սուրբ նշանացոյ, յանձն տնտու զպաշտօնս զայս կաթողիկոսապետութեան Հայաստանեայց Եկեղեցոյ, և բոլորապատու Նորիմամբ բնծայել զանձն իմ յանձնար կատարումս աստուածադիր օրինաց և կաթողիկոսական պարտուց և առաջնորդի ազգիս Հայոց ընդ ուղղափառ վարդապետութեան քրիստոնէական կրօնից. ըստ մերոյս եկեղեցոյ զաւանդութեան և ըստ Հայրապետական կարգաց և կանոնաց Աստուածապատւութեան. անտեղիք և անխոտոր ընթանալով յամենայն ընդ լուսաշաւիղ հետ գնացից արժանաժանաց յայտարարաց սրբոց առաքելոցն Թագէտի և Բարթողիմէոսի և Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի երկրորդ Լուսաւորչի. զգուշաւոր պահպանութեամբ իրաւանց Մայր Աթոռոյս Հայաստանեայց . »

Սոյն երդումն և ուսումն մէկ քանի նորիւրուկ անհաւատ և անկրօն ու է նա յի « պոչ զափս շներուն համար հոս կարձանագրենք, ի հարկին իրենց կարգ մը իրատներ ապու նպատակու դարձեալ այս էջերուն միջոցաւ .

ՆԱՄԱԿ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ

ՍԱՂԻՄԱՅ ՎԱՐՄԱՐՈՒՄՑ ՏԵՂԵԿԱՎՈՐԷՆ

Պատ. Խմբագրութիւն «Արշալոյս» անկախ Հայաթերթի ի Գահիրէ

Տեղւոյս Ազգ. վարժարանաց մասին յատուկ նամակաւ մը ձեր ուղած տեղեկութեանց պատասխանած ըլլալու համար, ընդ գրոյս կը ներփակեմ վարժարանաց Տեսչութեան կողմէ, Տնօրէն Ժողովոյ նախագահ և Առաքալական Ս. Աթոռոյ Պատրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբալուրի մատուցուած տեղեկագրէն հատուածներ .

Կը յուսամ թէ անհատական տեղեկութիւններէ աւելի նախամեծար կը համարիք սոյն տեղեկութիւններն, որոնք կէս-պաշտօնական ըլլալու առաւելութիւնն ալ ունին .

Բարեկերպ և յարգանքով թղթով ձեր

Վարժարանաց Տեսչութիւնը հետեւեալ կարգաւ կսկսի իր տեղեկագրերը .

« Ընթացիկ ամսոյս (Սեպտ.) 2ին ժառանգաւորաց վարժարանի ինչպէս նաև քաղաքացի ազգայնաց երկուս վարժարաններուն և մանկապարտէզին վերամուտը տեղի ունենալով գոտաւանդութիւնք սկըսած և կը շարունակուին .

« Ժառ. վարժարանը այժմ տնի 32 Կիշերթիկ և 4 ցրեկեայ աշակերաներ, որոնք երեք գոտաւանդութիւն կը բաժնուին . »

« Գ. գոտարանը՝ որ բարձրագոյնն է, 8 աշակերաններ կը բաղկանայ, և հետեւեալ լեզուները և գիտութիւնները կ'աւանդուին .

1. Հայերէն,
 2. Տաճկերէն,
 3. Պարսկերէն,
 4. Անգլիերէն,
 5. Ազգ. և Ընդհ. ազգայն պատմութիւն,
 6. Կրօնագիտութիւն և Եկեղեցական պատմութիւն,
 7. Բնագիտութիւն,
 8. Թուարանութիւն,
 9. Պարսկերէնէ ի Հայ և Հայերէնէ ի Պարսկերէն թարգմանութիւն,
 10. Կեղագրութիւն և Գծագրութիւն,
 11. Երաժշտութիւն
- Վերջինչեալ լեզուները իրենց յարակից բոլոր ճիւղերով կաւան .

գուին հետեւեալ ուսուցիչներու ձեռամբ .

- Պ. Պ. Կ. Էջմիշեան, Սահակ Ներսէսեան, George (Ֆրանս. անգլ.) Տ. Մեղիքեղեկ Վրդ. Հովիւ, Տ. Աբգար Վրդ. Եօթնեղբայրեան, Տ. Յարութիւն Վրդ. Պարսնեան (Անունները գտանու կարգաւ շարուած են .)

Բ. Գոտարան

Կը բաղկանայ 14 աշակերաններ և կուանդուին վերոնշանակեալ տարակաները, ուր մուսայ յիշատակել աշխարհագրութիւնը .

Աւուցիչներու թուոյն մէջ սոյն գոտարանին մէջ կուանդուին Ուրաբակիր Տիրացու Ռաֆայէլ Գէօքճեան, որ ձայնգրութիւն և Եկեղեց երգեցողութիւն կուանդէ .

Ա. Գոտարան

Կը բաղկանայ 14 աշակերաններ և կուանդուին .

1. Հայերէն (աշխարհաբան քերականութիւն իր մասունքներով) ուսուցիչ Պ. Միքայէլ Հայկունի .
 2. Թուրքերէն (իր մասերով) ուսուցիչ Պ. Ս. Ներսէսեան .
 3. Ֆրանսերէն Mr. George .
 4. Ազգ. Պատմ. Տ. Մեղիքեղեկ Վ. Հովիւ .
 5. Հին Կտակար. Տ. Աբգար Վրդ. Եօթնեղբայրեան .
 - 6-7. Աշխարհագրութիւն և Ֆրանսերէնէ հայերէն թարգմանութիւն Պ. Գ. Էջմիշեան .
 - 8-9. Թուար. և իրագիտութիւն ուսուց. Պ. Ս. Ներսէսեան .
 10. Կեղագրութիւն և գծագրութիւն ուսուց. Տ. Յար. Վրդ. Պարսնեան .
 11. Երաժշտութիւն (ձայնագրութիւն և եկեղեցական երգեց.) Արարակիր Ռ. Գէօքճեան .
- Վերջինչեալ լեզուներէն զատ կուանդուին նաև արարերէն .

Տեղացոց Ազգ. վարժարանները, մանչերու կողմը կը յաճախեն 30 ուսանողներ և երեք կարգի կը բաժնուին .

Աւուցիչները գրիթէ նոյն են Այս մասին մէջ եղած տարբերութիւնը, կրօնի, Ազգ. Պատմ. և Աշխարհագրութեան գտանքը կաւանդուին ժառանգաւորաց վարժարանի վարիչ արարակիր Տիրացու Աւետիս Աղաւանի միջոցաւ, իսկ զեղագրութիւն, երաժշտութիւն, և ընթերցումի գտանքը կաւանդուին կառավարիչ Պ. Աղէքսանդր Մանուկեանի միջոցաւ .

Տեղացի ազգայնաց օրիորդաց վարժարանը կը յաճախեն 26 աղջիկներ և երեք կարգի կը բաժնուին .

Կուանդուին Հայերէն, Ֆրանսերէն, կրօն, Ազգ. պատմ. աշխարհագրութիւն, թուարանութիւն, ընթերցում, իրագիտութիւն, ձեւագիտութիւն, ձեւարուեստ (broderie) գեղագրութիւն և երգ .

Աւուցիչներն են Պ. Մ. Հայկունի, Օրիորդ Եղիսաբէթ Բաքալ Տ. Մեղիք. Վրդ. Հովիւ, Օրիորդ Սաթենիկ Թորոսեան, Տիկին Աղանի Զօհրայ, Օր. Էլիզ Գարագաշեան, Օր. Մարիամ Մարգարեան, Գր. Էջ Էջմիշեան .

ՄԱՆԿԱՎԱՐՏԷՉ

Ունի 4-7 տարեկան 42 մանուկներ, որոնց գոտաւանդութիւնը յանձնուած է Օրիորդ Էլիզ և Գոհար Գարագաշեան երկու քրոջերուն .

Տեղեկագիրը՝ որովք քաղած եմ այս մասերը ինչպէս բոլորի վերջը, վարժարանաց ճեշուածի կողմէ մատուցուած է Սրբազան Պատրիարքին, իբրև նախագահի Տնօրէն ժողովոյ, 27 Օգոստ. 1909 թուական:

ԹԳԹԱԿԻՑ

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԻՇՆԱՆԱԿԱՆ ՖԵՐԲԵՐ

Քաթարիոյ զինուորական հրամանատարին և Սպանիոյ նախարարաց խորհուրդին կողմէ վերաբնուած ու հաստատուած վճիռին համաձայն հրացանի բռնուած է անիշխանական ֆէրբեր:

Մահու պատիժին այս դարձադրութիւնը իրարանցում առաջ բերած է շատ մը երկիրներու ընկերվարական շրջանակներու մէջ, որոնք բռնուած և ահաբեկիչ միջոցներով իրենց պաշտօններն անպատճառ տարածելու կաշխատին:

Անիշխանական ֆէրբերի դատաւարութիւնը շատ երկար և ընդարձակ մանրամասնութիւններ ունի, զորս անկարելի է մի առ մի ներկայացնել ընթերցողաց:

Ֆէրբերի հարստութիւնը գրաւի տակ առնուած է, յեղափոխականներուն պատճառած փոստերը զոհերուն հատուցանելու համար:

Ֆրանսիոյ ֆէրբերի գտնաւորութեան մէջ ըստ է թէ վերջու թիւն, ուսմունք և քաղաքակրթութիւնը տարածելու միայն աշխատեցաւ:

Բայց իր տարածած քաղաքակրթութիւնը զինքը չկրցաւ փրկել մահու պատիժէն:

Չանազան տեղեր ցոյցեր եղած են Սպանիական կառավարութեան գէժ, ֆէրբերի գտնաւորութեան և մահու պատիժին գէժ բարեբեւոյ համար:

Հոյակապ ցոյցեր եղած են մըրանայի, Անգլիոյ, Իտալիոյ և նոյն իսկ Սպանիոյ մէջ: Միջիններ ցումարուած, ճաշար արտասանուած և «անկցի բռնութիւնը» պողոսցած են:

Հազարաւորներով ցոյցարարներ յարձակումներ գործած են Ս.Ս. և ալ տեղերու Սպանիական հիպատոսարաններուն վրայ:

Հեռագրական գործակալութիւնները պոստայիններու լուրեր ալ կուտան, եթէ պոստայիններ թուղթի վրայ նետուածներէն չեն:

Եզրագոյնի մէջ ալ ցոյցեր տեղի ունեցած են, բայց բարեբաղդարար առանց խաղաղութեան սահմանները զանց առնուելու:

Անիշխանական ֆէրբերի սղիկը կրսն թերթերը, մըրանայէն սրտա-

նուէ նամակ մը գրած է Սպանիոյ Ալֆոնսո թագաւորին, բայց այդ գիմամբ չէ՛ կարողացած իր հօր պատիժը գէթ մեղմոցնել:

Ինչպէս եղած ու ծանուցուած ցոյցերէն կերելի, ֆէրբեր սովորական գէժ մը չէ՛ եղեր բոլոր և բոլորացոց քով, և մարդ գործու նախ իրաւունք կունենայ, երբ կը մտածէ թէ կրկնի մէջ հասող 20-30000 հոգիներու արիւնը մատի չափ տեղերէն չի շարժեց և բոլորացինները և անոր համար եղած ցոյցերուն դանձ մէկ հարիւրերորդն անգամ չուղեց և չկրցաւ ընել:

Մէկ մարդ հազար կարծէ կ'ըսեն, իսկ հազարաւորներ մէկ կուտ . . . :

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԿԸ

Հակառակ Խառն ժողովոյ ըրած որոշումներուն և գիմամբերուն, Պատրիարքը կը պնդէ իր հրատարականին վրայ:

Պայրամի առթիւ շնորհաւորական այցելութեան ալ գացած չէ: Կարծենք Պ. Շահրիկեան . . . ալ պնդեցած չէ . . . այցելութեան:

Ազատամարտ յայտնի պայքար կը մղէ այժմ կրօնականներուն գէժ, և յայտնի է թէ՛ Պատրիարքին հրատարական պատճառներէն մէկն ալ այդ եղած է, ինչպէս գրած էինք սակէ առաջ, տակաւին այդ պայքար ըստաւոր հիմակուան շտի մերկապարանոց չեղած:

Ամեն բաներնիս ըմբոս, այդ ալ թող անբողանայ:

ԹՌՌՌՌՌ

Ստալանք (Քուստիկ) մը խոսք մը երկամարդներ ստորագրութեամբ, որուն նպատակն է պաշտպանել Գաղտնիկական կուսակցութեան վերագրուած կարգ մը ուղղութիւն, ընկերական ու եկեղեցական հարցերու վերաբերեալ խնդիրներ, որոնք կը յիշուին այժմ հրատարականի վրայ:

Մենք պիտի զբաղինք այդ թրուցիկով այն միակ պատճառաւ որ արդէն քանի մը անգամներով անոնք հայ համայնքին ուշագրութեանը յանձնուած են, և միևնոյն ատեն՝ պէտք է որ անոնք հայ ըզրապի իր ընկերական կեանքին, ազգային ինչ ինչ խնդրոց և կրօնական զգացմանց վերաբերեալ հարցերով, միշտ լարուած ուշագրութեամբ մը:

ՉԻՆՈՒՈՐԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հակառակ որ ոչ-խաղաղութեան զինուորական ծառայութիւնը տակաւին որոշ գոյն մը առած չէ, և նոյն իսկ հեռադիրները ծանուցին թէ անպայման կերպով ալ յետաձգուած է, Յունաց պարտիարքանը միւս կողմէ թագրիով մը պահանջած է որ քրիստոնէից համար անշատ շոկատներ կազմուին, և իւրաքանչիւր կրօնքէ կազմուած

ՎԻՃԱԿ ԱՆԿ ԱՆՈՒՆՔԻՆ

Ի ՆՊԱՍՏ ԳԱՀԻՐԷԻ ՀՍՅՈՑ ԱՂԲԱՏԱԲՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐՏՈՒՆԱՂ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ Երբքին Գործոց Կառավարութեան 23 Օգոստ. 1909 թիւ 89 հրամանագրով:

ԹԻՒ ՏՈՄՍԵՌԻ 30.000՝ ՈՐՈՆՑ 300 ԹԻՒԵՐԸ ՊԻՏԻ ՇԱՅԻՆ ՍՄԷՆ ՄԷԿ ՏՈՄՍԻ ԳԻՆԵ Ե 10 ՄԻՂԻՄ

Պ. ՊԱՐԳՅԵՐԸ ՅԲԿ ՆՍԱԿԱՆ 100 ՈՍԿԻՔ

Տեղի պիտի ունենայ առաջինը Կիրակի 31 Հոկտեմբեր 1909 (Յ. Մ.) ՄԵՆ ՍՐՃԱՐԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆԻ ԱՌՋԵՒ

Վիճակահանութեան տոմսերու համար պէտք է գիմել, Էօլպէքիէ ՏԻՍԸ ՍԵՐԳԻՍ ՄԻՒՏԻՐԵԱՆԻ

Շահող քիւրու վճարուանց կէտրուանքին Է Էօլպէքիյէ Վակի-Էլ-Պիտի ֆոնդը Թիւ 68 Մ. ՊԱՂԳՃԵԱՆ Գրամատուցը:

Այն տոմսերը և լիթոնները որ կը քառասունամի և ՊԱՂԳՃԵԱՆԻ փրմուանքը չեն կրնար անվաւեր են:

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍԸ ՑՈՐԱՍԿ ԳՆՈՂՆԵՐԸ ԿՐԱՆ ՑՈՐԱՍԿԱՆԻՆ ԿԻՍԵԼ: Շահող տոմսերուն պարգևները կը վճարուին Վիճակահանութեան քաջուած օրէն մինչև երկու ամիս:

Վաստօրէն կրնանք յայտարարել թէ՛ ամբողջ եզրագոյնի մէջ գտնուած 30 տակ վիճակահանութիւններէն, գնողներու համար ամենէն նպաստաւորները այս տոմսերն են:

ԲԱԺԱՆՈՐԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՂ ԿՐԵԴԻՏՈՒՆՈՒԻ ՑԱՐՄԱՐԱԳՈՅՆ ՉԵՂՉՈՎ, սա նուազն 50 տոմսէ պակաս չըլլալու պայմանաւ:

16782	18262	18487	19581	20020
20408	20806	21024	21044	21054
21601	21684	22394	22820	23165
23543	24040	24209	24286	24443
24604	25038	25251	25549	25567
25763	25860	25991	27076	27609
27724	27727	27878	28012	29410
			29628	

Տանական տոմսակ շահող թիւեր

201	203	296	298	356	358	899	901
1537	1539	1743	1745	2079	2081	2227	
2229	3132	3134	3177	3179	3451	3453	
3846	3848	4365	4367	4559	4561	4673	
4675	4737	4739	4967	4969	5002	5004	
5299	5301	5824	5826	5864	5866	5946	
5948	6491	6493	6515	6517	6682	6684	
6891	6893	7109	7111	7422	7424	7522	
7524	7550	7552	7737	7739	8510	8512	
8859	8861	9007	9109	9078	9080	9194	
9196	9895	9397	9461	9463	10017		
10019	11158	11160	11389	11391	12071		
12073	12176	12178	12239	12241	12840		
12842	13093	13095	13152	13154			
13344	13346	13738	13785	14325	14327		
14346	14348	14922	14924	15046	15048		
15214	15216	15872	15874	16244	16246		
16325	16327	16365	16367	16589	16591		
16781	16783	17775	17777	18261	18263		
18486	18488	19580	19582	20019	20021		
20407	20409	20805	20807	21023	21025		
21043	21045	21053	21055	21600	21602		
21683	21685	22393	22395	22819	22821		
23164	23166	23542	23544	24039	24041		
24208	24210	24285	24287	24442			
24444	24603	24605	25009	25011	25037		
25039	25250	25252	25548	25550	25566		
25568	25762	25764	25859	25861	25990		
25992	27075	27077	27608	27610	27714		
27716	27723	27725	27726	27728	27839		
27841	27877	27879	27909	27911	28011		
28013	29409	29411	29627	29629			

ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի նպատակ քառասունամի ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՑԵՐՈՐԳԻ ԹԻՐԱՅԻ

Գահիրէ 24 Հոկտեմբեր 1909 ԿՈՒՆ ԳՈՅԻ ԵՆՇՈՒ ՄԷՉ

Շահող թիւեր ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՐԿԵՒ

5300 մըրանուական սղի 100

Վախտու Ֆրանք շահողներ					
357	1744	7523	8860	27910	
Քուսն ֆրանք շահողներ					
2080	3178	3452	4674	7110	
9008	11390	13094	13153	15047	
17776	25010	27715	27840		
Տասը ֆրանք շահողներ					
202	297	900	1538	2228	3133
3847	4366	4560	4738	4968	5003
5825	5865	5947	6492	6516	6683
6892	7423	7551	7738	8511	9079
9195	9396	9462	10018	11159	
12072	12177	12240	12841	13345	
13784	14326	14347	14923	15215	
15873	16245	16326	16366	16590	

Չահողներու տեսնել չորրորդ երեսը

ԿԱՐԱՊԵՏ ԳԱՍԱՊԵԱՆ

ՇԱՐԱ ՄՕՂԱՄՄԷՏ ԱԼԻ, ՏԱՐՊ - ԷԼ - ԷՆԱՊԱ ԹԻՒ 1 ԿԵՄԷ ԷԼ ԿՈՒՂԱՄ ՄԶԿԻԹԻՆ ՃԻՇՏ ԳԻՄԱՑ

Երկար տարիներ կարևոր տուններու մէջ աշխատելով փորձառութիւն ստանալէ յետոյ, այժմ իր սեփական վաճառատունը ունի, ուր կը վաճառուին թէ՛ նոր և թէ՛ գործածուած կարի մեքենաներ ամեն տեսակէ, միշտ առաջնակարգ մալուխներու ապրանքները ընտրելով կը գնէ կամ նորերու հետ կը փոխանակէ կարի հին մեքենաները:

Նորոգութեանց համար երբ պէտք ըլլայ, յաճախորդաց տունը կայքելէ և իր կատարած նորոգութիւնները տարիներու համար կ'երաշխաւորէ:

Կը վաճառէ նաև ամեն տեսակ կապի վառարաններ և ատոնց նորոգութիւնները կ'ընէ անմրցելի յաջողութեամբ և գիւրազնիւ իրեն գիմող բարձր յաճախորդներն ալ գոհ պիտի մնան:

